

Lovisa stad Delgeneralplan för solkraft i Ånäs

PROGRAM FÖR DELTAGANDE OCH BEDÖMNING (PDB)

(lag om områdesanvändning 63 §)

9.6.2025, uppdaterad 10.11.2025

Lovisas stadsfullmäktige beslutade vid sitt möte den 7.5.2025 (§ 45) att utarbeta en delgeneralplan för området kring Ånäs herrgård för att möjliggöra ett solkraftverk. Initiativet till att utarbeta delgeneralplanen har tagits av projektutvecklingsbolaget 3Flash Finland Oy.

Enligt 63 § i lag om områdesanvändning när en plan utarbetas skall ett med avseende på planens syfte och betydelse nödvändigt program för deltagande och växelverkan samt för bedömning av planens konsekvenser utarbetas i ett tillräckligt tidigt skede.

Programmet för deltagande och bedömning (PDB) för delgeneralplan för solkraft i Ånäs finns framlagd på Lovisa stads hemsida <https://www.loviisa.fi/asuminen-ja-ymparisto/kaavoitus-ja-maankaytto/kaavoitus/yleiskaavoitus/> under hela beredningen av delgeneralplanen. Programmet för deltagande och bedömning specificeras och uppdateras i takt med att planeringen framskrider.

Karta 1. Platsen för planeringsområdet i blått. (Karta: Lantmäteriverket)

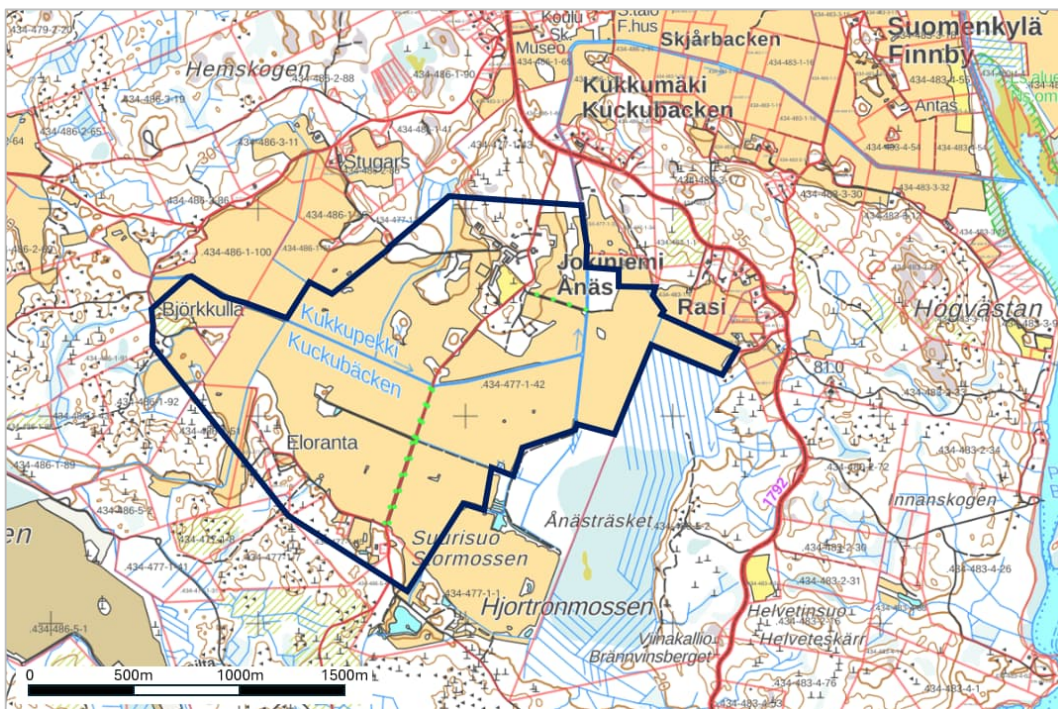
1 Planeringsområdets läge

Generalplanen ska utformas för ett område i Lovisa i Strömfors, i närheten av Kuckubacken och Kungsböle. Planeringsområdet ligger på Nylands sida i närheten av Nylands och Kymmenedalens områdesgräns, som kortast cirka 4 km från landskapsgränsen.

Delgeneralplaneområdet (planeringsområdet) omfattar hela området för Änäs gårds fastighet 434-477-1-42 (Änäs gård) och de fyra bostadsfastigheter som gränsar till Änäs gårds åkerområden i sydväst och väst samt omgivande skogsområden och små åkerområden. Planeringsområdets yta är cirka 263,9 hektar, varav fastigheten i Änäs är cirka 226,2 hektar.

Det planerade solkraftverket är ett så kallat agri-PV -projekt, målet är att placera solpaneler på åkrarna som tillhör Änäs så att det fortfarande är möjligt att odla i områdena mellan solpanelerna.

El som produceras med solenergi på planeringsområdet överförs via elstation till Koria-Lovisa 110 kV kraftledning som drivs av Kymmenedalen El Ab.

Karta 2. Avgränsning av planeringsområdet på en terrängkarta. (Karta: Lantmäteriverket)

2 Delgeneralplanens mål

Syftet med delgeneralplan för solkraft i Änäs är att utarbeta en delgeneralplan med rättsverkan för Änäs gårds fastighet (434-477-1-42, Änäs gård). Till delgeneralplanens område hör också de fyra gårdar som ligger vid den sydvästra och västra gränsen av Änäs åkerområde och de omgivande skogsområdena för att trygga bostadsfastigheternas rätt att bygga ytterligare byggnader på fastigheterna. Det solkraftverksprojekt som planeras på området kring fastigheten i Änäs är ett så kallat agri PV -projekt där man planerar att kombinera ett solkraftverk med åkerbruk i området. Initiativet till att utarbeta en delgeneralplan för området har tagits av den privata projektutvecklaren 3Flash Finland Oy.

Målet är att öka produktionen av förnybar energi i enlighet med målen i både EU:s energi- och klimatstrategi och regeringsprogrammet. Europaparlamentet har antagit den europeiska klimatlagen, enligt vilken EU:s utsläppsminskningsmål för 2030 är 55 % av den nuvarande nivån och målet om klimatneutralitet senast 2050 är rättsligt bindande.

Lovisa stads åtgärdsplan för hållbar energi och klimat (SECAP) godkändes av stadsstyrelsen den 19 december 2022 (336 §). Lovisa stad har för avsikt att bland annat främja utfasningen av oljeuppvärmning och öka

produktionen av solen. Med hjälp av stadsplaneringen är det möjligt att påverka energilösningarna och stadens förmåga att anpassa sig till klimatförändringens effekter. I och med genomförandet av de åtgärder som identifierats i åtgärdsprogrammet är målet att minska Lovisas utsläpp med 49 procent fram till 2030 jämfört med 2007 års nivå.

Byggandet av ett solkraftverk på Ånäs gårds område i Lovisa är i linje med EU:s mål att ersätta fossil energi med förnybara energikällor. Genomförandet av solkraftverket stöder också de mål som ställts upp för den inhemska energiproduktionen och självförsörjningen av energi. En tillförlitlig energiförsörjning är en viktig del av den nationella försörjningsberedskapen.

Solkraftverket, som kommer att placeras på delgeneralplaneområdet i Ånäs, kommer att genomföras av en privat aktör. Solkraftverket kommer att byggas med hjälp av den senaste solenergitekniken.

3 Utgångspunkter för planeringen

3.1 Behovet av att utarbeta en delgeneralplan

Genomförandet av solkraftverket förutsätter en delgeneralplan som grund för bygglovsförfarandet. Delgeneralplanen bereds med rättsvärkan och styr senare beslutsfattandet om de tillstånd som krävs för att bygga solkraftverket.

Målet är att utforma generalplanen så att landskapets och naturmiljöns särdrag beaktas. Konsekvenserna av genomförandet av delgeneralplanen bedöms på basis av de utredningar som utarbetats i samband med delgeneralplanen (OAL § 9, MFB § 1). Särskild uppmärksamhet kommer att ägnas åt effekterna på landskapet och de eventuella konsekvenser för vattendragen som genomförandet av planen kan orsaka samt åt att minimera eventuella negativa effekter.

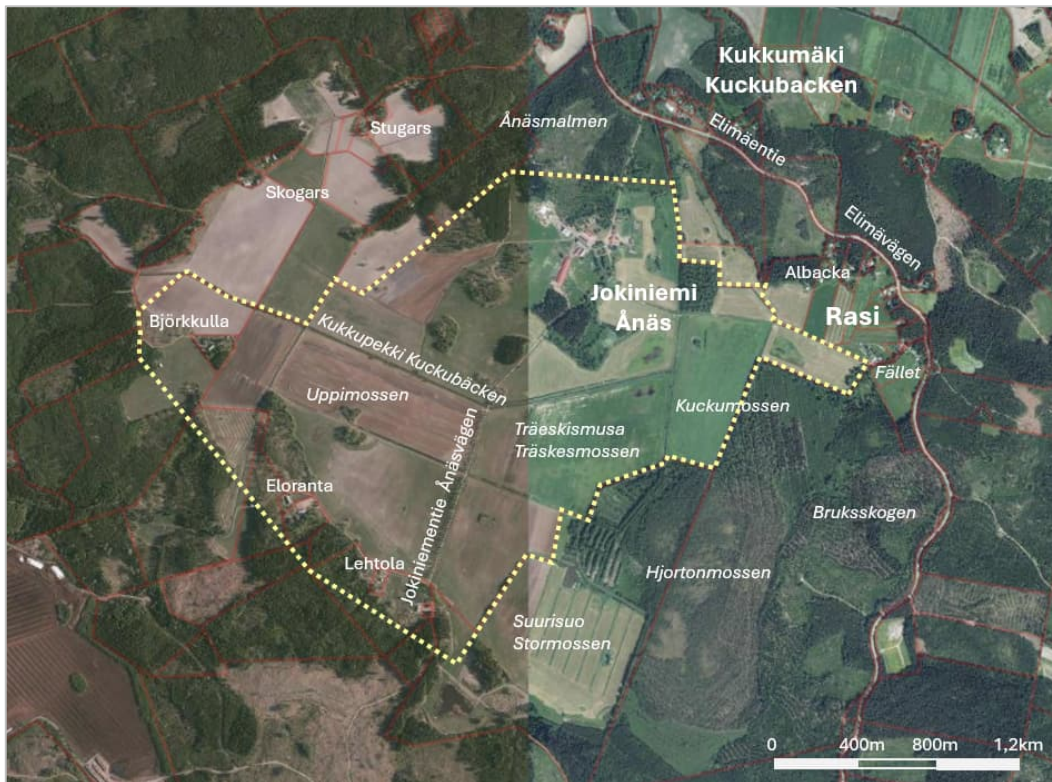
3.2 Planeringsområdets nuläge

Planområdet består till största delen av låglänt åkermark, i den norra delen finns en jordbruksbygd mitt på en skogsbevuxen låg kulle. De småskaliga skogsområdena som omger gårdscentret är ekonomiskogar. Terrängen stiger norr, öster och söder om åkerområdet till små kullar, som högst endast 45 m över havet. På den västra sidan är terrängen ett ganska låglänt område med myrar och böljande klippor.

Fastigheten Ånäs gård ägs av ett lantbruksbolag. Åkrarna används för odling. Gården består av åkermark och ett driftcentrum för gården som är knutet till jordbruksverksamhet i industriell skala, gården är obebodd. Gårdens ursprungliga huvudbyggnad förstördes i en brand 1936. På gården finns flera olika produktions- och lagerbyggnader i olika åldrar samt betongkantade konstruktioner med skorsten och grustag i nordvästra kanten av gården.

Åkrarna bildar ställvis ett slutet landskapsrum som avgränsas av skogsklädda låga kullar. Ånäsvägen rinner genom åkern i syd-nordöstlig riktning, längs vilken det finns en trädallé mitt på åkrarna. Kuckubacken älv rinner genom projektområdet i väst-östlig riktning och förgrenar sig i nord-sydlig riktning i den östra delen av fältet. Det finns flera små skogsöar i det öppna fältet.

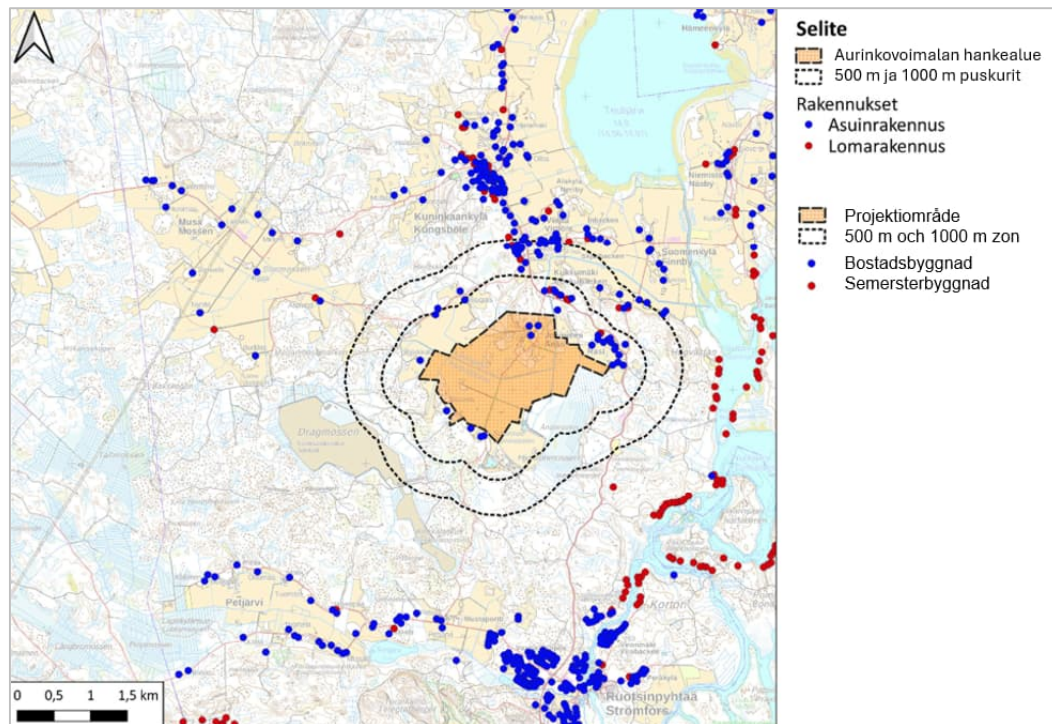
Eftersom planeringsområdet i huvudsak är ett öppet odlat åkerområde är träden i området koncentrerade till åkerns utkanter. Den norra delen av planeringsområdet innehåller blandskog och granskog och den östra delen innehåller bland- och lövskog. Det finns mycket lite naturlig miljö.

Figur 1. Flygbild över det planeringsområdet. (Flygbild: Lantmäteriverket)

3.2.1 Befolkning och bostäder

På Änäs gård finns bostadshus, men de är inte permanent bebodda när generalplanen utarbetas. Byggnaderna på Änäs gård är i produktionsbruk. De närmaste bostadshusen vid planerade solkraftverk ligger på planeringsområdets sydvästra sidan och på norra sidan av den smala delen av planeringsområdet som skjuter ut österut i Rasi. Den närmaste tätare tätorten finns i Kungsböle, cirka 2 km från planeringsområdet.

Figur 2. Bostäder i närheten av projektområdet. (Källa: Envineer Oy, 2024)

3.3 Planeringssituation

3.3.1 Riksomfattande mål för områdesanvändningen

De riksomfattande målen för områdesanvändningen är en del av det planeringssystem som följer lagen om områdesanvändning (OAL). Statsrådet beslutade om de förnyade riksomfattande målen för områdesanvändningen den 14.12.2017 och de trädde i kraft den 1.4.2018.

De riksomfattande målen för områdesanvändningen som omfattar denna delgeneralplan är bland annat:

- Områdesanvändningen stöder övergången till ett koldioxidsnålt samhälle,
- förberedelser görs för behoven som förnybar energiproduktion och dess logistiska lösningar kräver,
- förberedelser görs för en betydande ökning av produktion och förbrukning av förnybar energi,
- säkerställande av att trygga värden av nationellt värdefulla kulturmiljöer och naturarv,
- främjande av bevarandet av områden och ekologiska förbindelser som är värdefulla för biologisk mångfald.

Med tanke på förbindelsenätverk och energiförsörjning är det väsentligt att trygga de riksomfattande behoven på ett sätt som främjar en fungerande regional struktur och internationell konkurrenskraft. En pålitlig tillgång till energi, som är så störningsfri som möjligt, är ytterst viktig för näringslivets verksamhetsförutsättningar och för en smidig vardag för medborgarna.

3.3.2 Landskapsplan

I Nyland finns flera gällande landskapsplaner som tillsammans bildar en helhet av de gällande landskapsplanerna. De gällande planerna är Nylandsplanen, landskapsplanen för Östersundomområdet samt vindkraftslösningen i etapplandskapsplan 4.

Nylandsplanen är en helhet som omfattar etapplandskapsplanerna för Helsingforsregionen, östra Nyland och västra Nyland. Målet är att hållbart styra den framtida tillväxten med sikte på år 2050. Planen omfattar nästan hela Nyland med undantag av Östersundomområdet. Planen i sin helhet vann laga kraft genom högsta förvaltningsdomstolens beslut den 13 mars 2023.

Karta 3. Utdrag ur en plansammanställning av Nylands landskapsplaner och Kymmenedalens landskapsplan 2040. Planeringsområdet är markerats med den blå streckade linjen. (Källa: Nylands förbund)

Planeringsområdet anges i landskapsplanen som ett **område som är viktigt med tanke på kulturmiljön eller landskapsvärden** (turkost horisontellt linjerat område på plankartan). Med egenskapsbeteckningen anges nationellt värdefulla landskapsområden och landskapssevärdheter (statsrådets beslut 1995) och områden, vägar och objekt som hör till den byggda kulturmiljön av riksintresse (RKY 2009) samt kulturmiljöer av intresse

på landskapsnivå (Rapporten "Missä maat on mainiommat 2016", Nylands förbund) samt riksomfattande landskapsvårdsområden (NVL 32 §).

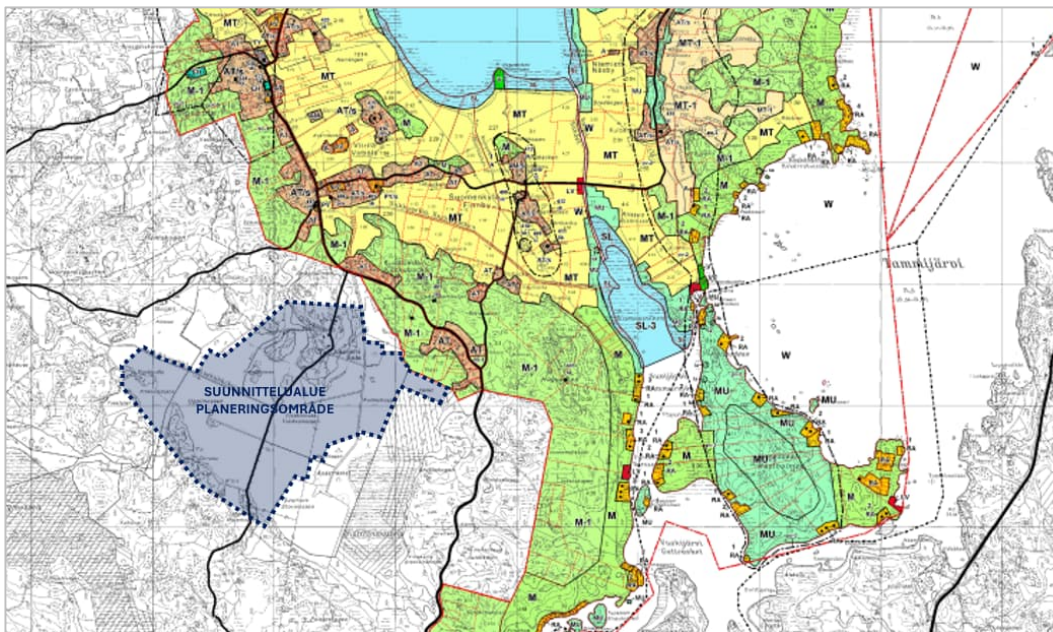
Egenskapsbeteckningen omfattas av en planeringsförordning:

"I den mer detaljerade planeringen samt vid byggandet och användningen ska värdena hos kulturmiljöerna av riksintresse och naturarvet tryggas. Värdena hos kulturmiljöerna av intresse på landskapsnivå och naturarvet ska tas i beaktande i utvecklingen av områdena. I planeringen av området ska den i landskapsplanen åsyftade, ändamålsenliga markanvändningen samt områdets landskaps- och kulturmiljövärden bedömas och samordnas."

Planområdet ligger nära gränsen mellan landskapen Nyland och Kymmenedalen. I den nuvarande landskapsplanen för Kymmenedalen 2040 ingår ett nationellt värdefullt landskapsområde i Kymmenedalen (turkost horisontellt linjerat område), "ett område av nationell betydelse med tanke på bevarandet av kulturmiljön eller landskapet", som omfattas av planläggningsbestämmelsen i Kymmenedalens landskapsplan:

"I den mer detaljerade planeringen av området ska man beakta bevarandet av kulturmiljöns särdrag och se till att betydande landskaps- och kulturvärden bevaras. I den mer detaljerade planeringen måste kraven på markanvändning och landskaps- och kulturvärden samordnas."

3.3.3 Generalplaner

Karta 4. Utdrag ur plansammanställning över delgeneralplanerna för Lovisa. Avgränsning av planeringsområdet i blått.
(Källa: Lovisa stad)

Någon delgeneralplan har inte tidigare utarbetats för planområdet. Planområdet gränsar till **generalplanen för Kymmene älvs västra förgreningar (Strömfors)**, som godkändes den 25 juni 1998. I omedelbar närhet av planeringsområdet har det angivits ett jord- och skogsbruksdominerat område (**M-1**) i generalplanen för Kymmene älvs västra förgreningar. M-1 -området är huvudsak avsett för jord- och skogsbruk.

3.4 Detaljplaner

Det finns ingen detaljplan för planområdet.

3.5 Markägande

Marken i planeringsområdet är privatägd.

3.6 Byggnadsordning

Lovisa stads byggnadsordning har godkänts i stadsfullmäktige 9.4 2014 och trädde i kraft den 31 maj 2014.

3.7 Baskarta

Lantmäteriverkets aktuella terräng- och gränsdatabas används som baskarta för delgeneralplanen.

4 Utredningar som gäller planeringsområdet

Följande UTREDNINGAR har upprättats eller kommer att upprättas för arbetet delgeneralprocessen:

- **Naturundersökningar** (livsmiljötyper och vegetation, häckande fåglar, fåglarnas vårflytt, flygekorre, åkergroda, fladdermöss, snöspårundersökning)
- **Arkeologisk undersökning**
- **Undersökning av landskapet**
- **Växthuseffekter av solkraftverket**
- **Undersökning av dagvatten**

Även tidigare utredningar, såsom utredningar och bakgrundsmaterial som gjorts i samband med beredningen av landskapsplaner, kommer att utnyttjas i arbetet med delgeneralplanen.

5 Konsekvensbedömning av delgeneralplanen

I samband med utarbetandet av delgeneralplanen bedöms konsekvenserna av dess genomförande på det sätt som förutsätts i lag om områdesanvändning samt markanvändnings- och byggförordningen (OAL 9 §, MBF 1 §). Dessutom utreds metoder och möjligheter för att lindra eventuella negativa konsekvenser.

Vid utformningen av delgeneralplanen bedöms dess KONSEKVENSER för:

- **Naturlig miljö** (växt- och djurarter) och biologisk mångfald
- **Yt- och grundvatten**
- **Mark och berggrund**
- **Kulturmiljö** (landskap, kulturlandskap, värdefulla objekt i den byggda miljön, fasta fornlämningar)
- **Samhällsstrukturen och på den byggda miljön**
- **Människors levnadsvillkor och sociala miljö**
- **Transporter** (transportnät, trafikvolym, buller och luftkvalitet)
- **Infrastrukturell service**
- **Klimat**

Dessutom bedöms de **ekonomiska konsekvenserna** av delgeneralplanen. Konsekvensbedömningar görs som en del av planbeskrivning på basis av de utredningar som utarbetats i samband med planeringsarbetet.

6 Intressenter

Intressenter är planeringsområdets markägare och de vars boende, arbete eller övriga förhållanden kan påverkas betydligt av planen samt de myndigheter och sammanslutningar vars verksamhetsområde behandlas vid planeringen. Intressenter har möjlighet att delta i beredningen av planen, bedöma verkningarna av planläggningen och skriftligen eller muntligen uttala sin åsikt om saken (OAL § 62, MBF § 30). Intressenterna är:

1. Invånare, markägare, grannar och andra intressenter

2. Lovisa stad

- Stadsfullmäktige och stadsstyrelsen
- Tekniska nämnden
- Byggnads- och miljönämnden
- Kultur- och välfärdsnämnden
- Näringlivs- och landsbygdsnämnden

3. Myndigheter

- Nylands förbund
- Närings-, trafik- och miljöcentral i Nyland, fr.o.m. 1.1.2026 Tillstånds- och tillsynsverket
- Kymmenedalens förbund
- Närings-, trafik- och miljöcentralen i Sydöstra Finland, fr.o.m 1.1.2026 Tillstånds- och tillsynsverket
- Borgå museum (museum med regional ansvar i östra Nyland)
- Östra Nylands Räddningsverket
- Borgå stads miljöhälsosektion

4. Företag

- Kymmenedalens El Ab
- Fingrid Oyj
- Telekommunikationsandelslag LPOnet
- Telia Oyj, DNA Oyj, Elisa Oyj
- Affärverket Lovisa Vatten

5. Sammanslutningar och föreningar

- Strömfors Kylät ry
- Lovisa kultur- och miljöföreningen rf.
- Miljöringen rf.
- Borgå Nejdens Fågelförening r.y.
- Finlands naturskyddsförbund, Nylands förening
- Östra Nylands fågel- och naturskyddsförening
- Lovisa jaktvårdsförening
- Jaktklubbar
- Vattenandelslag

7 Planläggningsprocess, tidplan, deltagande och växelverkan

- **Stadsfullmäktiges beslut** att inleda beredningen av delgeneralplanen 7.5.2025 (45 §), inledande av behandlingen
- Myndigheternas samråd i den inledande fasen, 27.5.2025
- **PROGRAM FÖR DELTAGANDE OCH BEDÖMNING (PDB)** offentligt framlagt samtidigt med delgeneralplanutkast, 10.7.2025
 - Näringslivs- och infrastrukturnämndens beslut av att lägga PDB och delgeneralplanutkast fram offentligt, 18.6.2025 (§ 110)
 - meddelande om framläggningen på Lovinfos officiella anslagstavla, på stadens hemsida och i lokaltidningar
 - intressenter har möjlighet att skriftligen lämna sina åsikter om PDB
 - myndigheternas utlåtanden om PDB
 - sammanställning av respons om PDB och svar på respons
- **UTREDNINGAR som behövs för delgeneralplanen**, september 2024 – oktober 2025
- **DELGENERALPLANUTKAST** offentligt framlagt 10.7. – 22.8.2025
 - Näringslivs- och infrastrukturnämndens beslut av att lägga PDB och delgeneralplanutkast fram offentligt, 18.6.2025 (§ 110)
 - meddelande om framläggningen på Lovinfos officiella anslagstavla, på stadens hemsida och i lokaltidningar
 - **möte för allmänheten**, presentation av delgeneralplanutkast och PDB, 5.8.2025
 - intressenter har möjlighet att skriftligen lämna sina åsikter om delgeneralplanutkastet
 - utlåtanden om planutkastet från myndigheternas och stadens olika organ
 - sammanställning av respons om delgeneralplanutkastet och svar på respons
 - myndigheternas samråd i planutkastfasen
- **DELGENERALPLANFÖRSLAG** framläggs under 30 dagar, slutet av 2025
 - tekniska nämndens beslut att offentligt framlägga delgeneralförslaget
 - meddelande om framläggningen på Lovinfos officiella anslagstavla, på stadens hemsida och i lokaltidningarna
 - **möte för allmänheten**, presentation av delgeneralplanförslaget under framläggningstiden
 - intressenter har möjlighet att skriftligen lämna sina anmärkningar om delgeneralplanförslaget
 - utlåtanden om planförslaget från myndigheter
 - sammanställning av respons om delgeneralplanförslaget och svar på respons
 - myndigheternas samråd i planförslagfasen
 - slutlig version av delgeneralplanförslag
- Behandling i tekniska nämnden och stadsstyrelsen i början av 2026
- **GODKÄNNANDE** av delgeneralplanen I stadsfullmäktige, början av 2026

Skriftliga åsikter och anmärkningar i olika faser av delgeneralplaneringen kan skickas till adressen Lovisa stad, Mannerheimgatan 4, PB 77, 07901 LOVIISA eller per email till kaupunki@loviisa.fi.

Beslutet om godkännande av delgeneralplanen (kommunfullmäktiges protokoll) lägges fram under 30 dagar. Beslutet om godkännande av planen kan överklagas till Helsingfors förvaltningsrätt på adressen Radanrakentajantie 5, 00520 HELSINGFORS. Besvär till förvaltningsrätten ska lämnas in 30 + 7 dagar efter godkännandebeslutet. Om inga besvär har lämnats in mot beslutet om godkännande, har delgeneralplan vunnit laga kraft efter besvärstidens utgång.

8 KONTAKTUPPGIFTER

Mer information om utarbetandet av delgeneralplanen för solkraft i Ånäs kan fås av följande personer:

Lovisa stad

Mannerheimgatan 4, PB 77
07901 Lovisa
Tel. 019 555 555 (Lovinfo)
kaupunki@loviisa.fi

Pontus Edvinsson
Planläggare
Tel. 040 583 2029
pontus.edvinsson@loviisa.fi

Plankonsult:

Stadsplanering Kaija Maunula

Valtakatu 23 A, 53600 Villmanstrand
Kaija Maunula, arkitekt SAFA YKS 524
Tel. 040 663 4366
yks@kajjamaunula.fi

Marko Luukkonen
Stadsplaneringschef
Tel. 044 0555 403
marko.luukkonen@loviisa.fi

Projektutveckling:

3Flash Finland Oy

Neulekatu 10, 55120 Imatra
Osmo Riikonen, utvecklingsdirektör
Tel. 0400 794 564
osmo.riikonen@3flash.fi